

δοσις.(1) Ἐὰν ἡ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ τῆς μεταμορφώσεως τῆς ἀπτικῆς παραδόσεως ἐξενεχθεῖσα γνώμη εἶναι ὀρθή, τότε βλέπομεν ἐν τούτῳ ὅ,τι εἶναι σύνηθες τῷ ἔλληνι ποιητῇ, ὅτι δηλαδὴ μεταχειρίζεται ἐλευθέρως τὸν μῦθον ἐπιτρέπων τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ πᾶσαν προσθήκην καὶ μεταβολήν. Ἡ παράδοσις ὀφείλει νὰ προσαρμολῆ εἰς τοὺς αἰσθητικούς καὶ ἠθικούς τοῦ ποιητοῦ σκοπούς. Ἐν καταδήλῳ τρόπῳ πρόκειται τοῦτο καὶ ἐν ἑτέρῳ τοῦ ποιητοῦ ἐπινοήσει. Ἐὰν ἡ θεὰ Ἄρτεμις ἀπαιτῆ παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος τὴν θυσίαν τῆς θυγατρὸς, ὁ δὲ πατήρ βαρυαλγῆς προσφέρῃ τὴν θυσίαν, δύναται τοῦτο νὰ φανῆ ὡς παρ' Ἀβραάμ. πράξις ἐκδηλοῦσα εὐσέβειαν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τοὺς θεούς. Τῆς εὐσεβοῦς ταύτης ιδιότητος δὲν δύναται νὰ ποιησῆται ὁ ποιητῆς χρῆσιν ἐν τῷ ἥρωι αὐτοῦ, ὅστις δέον νὰ τιμωρηθῆ ἕνεκα τῆς βαρείας αὐτοῦ ἀμαρτίας. Πρὸς μεταβολήν τῆς ιδιότητος ταύτης μεταχειρίζεται τὸ θαῦμα «στρουθοῖο νεοσσῶν», ὅπερ ἐφάνη τοῖς ἐν Αὐλίδι συνηθροισμένοις Ἀχαιοῖς κατὰ Ὅμ. Ἰλ. 2, 301 κέ. Δράκων ἀνώρμησεν πρὸς πλάτανον, ἧς ἐπὶ τοῦ ἀκροτάτου κλάδου ἦν ἡ μήτηρ μετὰ τῶν ὀκτὼ αὐτῆς νεοσσῶν, καὶ κατέφαγε τὰ ἐννέα στρουθία. Ὁ δράκων μετεβλήθη αἴφνης εἰς λίθον. Ἐκ τοῦ σημείου τούτου προεῖπεν ὁ Κάλχας ὅτι ἡ Τροία τὸ δέκατον τοῦ πολέμου ἔτος θὰ ἐπορθεῖτο. Κατὰ τοῦτο ἐπενόησεν ὁ Αἰσχύλος νέον θαῦμα, ὅπερ συνέβη ἤδη κατὰ τὴν ἐξ Ἄργους στρατείαν. Ἐπὶ μακρόθεν ὄρατοῦ καὶ ἐγγύς τῶν ἀνακτόρων τόπου ἐκκοιλιάζουσι δύο ἀετοὶ ἐγκύμονα λαγῶν (110 κέ.). Τοῦ οἰωνοῦ φανέντος ἐν δεξιᾷ προφητεύεται τῇ στρατείᾳ αἰσία ἔκβασις, ὁ δὲ Κάλχας ἐνορᾷ ἐν τοῖς ἀετοῖς ἕκ τινων σημείων τοὺς δύο Ἀτρεΐδας, ἐν δὲ τῇ κατασπαράξει τοῦ λαγωῦ τὴν λεηλασίαν καὶ ἐκπόρθησιν τῆς Τροίας. Διὰ τῆς προφητείας ταύτης ἐξεγείρεται μεγάλως ἡ φιλοδοξία τοῦ στρατηλάτου. Συγχρόνως ὁμοῦς προλέγει ὁ μάντις τὸν χόλον τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς στυγούσης τὴν ὤμην δαῖτα τοῦ ἀετοῦ, διότι ὡς θεὰ τῆς θήρας προστατεύει τὰ νεαρὰ θηράματα. Ἡ δαῖς ὁμοῦς

ὡς ἤθελεν ὁ Hermann, ἢ εἰς τὰς Χορηφόρους μόνον, καθὰ καὶ ἡ Ὀρέστεια τοῦ Στησιγόρου κυρίως περὶ τὴν τύχην τοῦ Ὀρέστου ἠσχολεῖτο. Ἄλλ' ὁ Σχολ. παρατηρεῖ «τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ὀρέστειαν αἱ διδασκαλῖαι Ἀγαμέμνονα Χορηφόρους Εὐμενίδας Πρωτέα σατυρικόν Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγουσι χωρὶς τοῦ σατυρικοῦ» καὶ ἡ ἀναλογία δὲ τοῦ ὀνόματος Λυκούργεια τοῦ Αἰσχύλου καὶ Πολυφράδμονος, Πανδιονίς τοῦ Φιλοκλέους βεβαιοῖ τὴν ἀναφορὰν εἰς πᾶσαν τὴν τετραλογίαν ἢ τριλογίαν. Καὶ ἡ Λυκούργεια μνημονεύεται ἐν ὁμοίᾳ ἀοριστείᾳ παρ' Ἀριστοφ. Θεσμ. 135: καὶ σ', ὦ νεᾶνις, ἦτις εἶ, κατ' Αἰσχύλου ἐκ τῆς Λυκούργειας ἐρέσθαι βούλομαι.

(1) Πρβ. G. Finsler, Die Orestie des Aeschylos, Bern 1890. Περὶ ἐσφαλμένων ἀντιλήψεων τῆς πραγματείας ταύτης ἴδε Berl. Philol. Woch. 1890 σελ. 1360.